

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik konsorcijski list „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge, z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24—
za pol leta 12—
za tri mesece 6—
za nedeljsko izdajo za celo leto 520
za pol leta 260

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinosti“ za Primorsko

„V edinosti je moč!“

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širini ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vin. Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 5— vsaka nadaljnja vrsta 2—

Mali oglasi po 4 vinarje, beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšeratični oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšeratični oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnotržiščni račun št. 841.652.

Grška grozi Turčiji z represalijami. - Kabinet Ribot demisijoniral.

Ultimatum albanske vlade vstašem. - Ribot dobil na prvi seji zbornice nezaupnico. - Generalna stavka v Italiji.

Vojna nevarnost med Grško in Turčijo.

DUNAJ 12. (Izv.) Iz diplomatskih krogov smo izvedeli: Grška vlada je izročila Porti noto, ki sicer nima oblike ultimata, ki pa je sestavljena v jako ostrem tonu in zahteva takojšnje ustavitve preganjanja grškega elementa v Mali Aziji in grozi tudi z najstrožjimi represalijami. Turčija je sklenila, da odpošlje velesilam kot odgovor na grško noto cirkularno noto, v kateri je dokazovala, da je na dogodkih v Mali Aziji popolnoma nedolžna. Diplomatični krogi na Dunaju smatrajo situacijo za velevkritično. Grška bi bila sicer pripravljena na kompromis glede vprašanja Egejskih otokov, a zdi se, da zahteva Turčija za vsako ceno otoka Kios in Mitilene zase. Turčija špekulira zlasti na skrajno negodni diplomatski položaj Grške. Kakor se zadržuje, si je Turčija za slučaj vojne z Grško že zavarovala hrbet napram Rusiji, trojeza pa bi zavzela strogo nevtralnost stališče, oziroma Italija bi se jako favorizirala Turčijo. Edino diplomatsko pomoč bi imela Grška v Franciji, ki pa je na drugi strani močno vezana s svojimi interesi v Turčiji. Iz grških diplomatskih krogov se nam poroča, da smatrajo grški politični krogi situacijo za silno opasno in se boje, da razmer sploh ne bo več mogoče ublažiti.

ATENE 12. (Kor.) Grška vlada je izročila turški vladi v Carigradu ostro in energično noto, v kateri zahteva odločno da se preneha preganjanje Grkov in da se povrne Grkom vsa škoda, ki so jo napravili Turki Grkom. — Javnost je silno razburjena, Grki zahtevajo, da naj nastopi grška vlada z vso odločnostjo proti Turčiji.

ATENE 12. (Kor.) Razburjenje med grškimi ljudstvom vedno narašča in vsi Grki zahtevajo satisfakcijo od strani Turkov. — Beguni iz Male Azije se vedno dohajajo in pripovedujejo o groznih nasilstvih turških napram Grkom. — Grški živeli v Mali Aziji je tako ogrožen, da sploh preneha, če se ne zadrži turške nasilnosti.

CARIGRAD 12. (Kor.) Iz zanesljivih grških diplomatskih virov se poroča, da je interveniral včeraj in predvčeršnjim grški poslanik pri velikem vezirju, ki je poudarjal, da se bodo v slučaju če Turki še naprej preganjajo Grke, razmere med Grško in Turčijo tako poostrele, da zna postati položaj silno nevaren.

DUNAJ 12. (Izv.) Vesti, ki so došle, tekot današnjega dneva iz Aten, delajo merodajnim dunajskim krogom precejšnje skrbi. Poročilo, da je Grška že izročila Turčiji ultimatum, sicer ne odgovarja resnici, ker še niso izčrpana vsa diplomatska sredstva, pač pa je, kakor se oficijalno pristavlja, z ozirom na vedno večje razburjenje grške javnosti mogoče, da pride že v kratkem do jako resnih dogodkov. V slučaju, če pride med Grško in Turčijo do oboroženega konflikta, nastane seveda vprašanje, ali bo vojna lokalizirana, ali ne. Turčija ne meji več na Grško, in zamore voditi z njo vojno na kopnem le v slučaju, če faktično obstoji bolgarsko-turška pogodba, glasom katere se je Bolgarska zavezala, da v slučaju vojne Turčije z Grško dovoli turški armadi prost prehod čez bolgarsko ozemlje. Oficijozna »Wiener Allgemeine Zeitung« zatrjuje nocoj, očitno iz bolgarskega vira, da bo Bolgarska v slučaju grško-turške vojne varovala najstrožjo nevtralnost. Isto poročilo tudi poroča, da je novimenovali bolgarski poslanik za Atene, Pasarov, že odšel na svoje mesto in da ima nalogo, da vzpostavi prijateljske odnose med obema državama.

Velesile bodo seveda storile še v zadnjem trenutku vse, da se prepreči oboroženi konflikt med Grško in Turčijo. Ruski poslanik v Carigradu je že posvaril Porto, naj ne tira stvari do skrajnosti, ker bi lahko postalo to za Turčijo usodopolno. Istotako je tudi avstrijski poslanik Pallavicini že interveniral pri Porti in ji nasvetoval spravljivost.

Jedro grško-turških konfliktov ne obstoji pravzaprav v preganjanju grškega elementa v Mali Aziji, ampak v vprašanju Egejskih otokov. Kakor znano, zahteva Turčija kljub sklepu velesil otoka Kios in Mitilene ob maloazijski obali zase, do čim se Grška sklicuje na odločitev velesil in ima imenovana dva otoka zasedena že iz balkanskih vojn. Ker pripravlja Grška že za prihodnje dni dekret, s katerim bo proglašena aneksija okupiranih Egejskih otokov, se je bati, da bo to dejstvo položaj med Grško in Turčijo še bolj poostrelo.

PARIZ 12. (Izv.) Tukajšnji listi poročajo, da je Grška sklenila poslati svoje vojno brodovje v turške vode in prirediti brodovno demonstracijo, eventuelno

tudi blokado Dardanel. Poprej pa hoče grška vlada še povprašati velesile, kako stališče bi zavzele napram načrtu o blokadi Dardanel.

LONDON 12. (Izv.) Iz Aten se poroča: Turki so na maloazijski obali, ravno nasproti otoka Mitilene, zgradili artilerijske pozicije in postavili na njih močne baterije, ki ogrožajo razna mesta na otoku. Med prebivalstvom otoka Mitilene vlada velika panika. Grški brodolastniki, ki imajo svoje parnike v Crnem morju, Carigradu oz. Dardanelah, so že odpočili ladje v domovino, ker se boje, da bi jih Turčija nenadoma zaplenila.

BERLIN 12. (Izv.) Grška vlada je poklicala pod orožje mornariško rezervno iz l. 1908.

ATENE 12. (Kor.) Agence d'Athènes poroča: V današnji seji zbornice je odgovoril min. predsednik Venizelos na neko interpelacijo sledeče: Grki so se zelo vznemirili zaradi preganjanj, ki jih morajo prestopiti grški podaniki in Grki na Turškem. Grška vlada je opozorila turško vlado na to nevarno početje in na posledice, ki znajo vsled tega nastati. Turška vlada je odgovorila, da ne odobrava teh dogodkov, vendar pa jih pri tem ne priznava kot take, kot so se dovršili. Opravičila se pa ni. Izjavila je, da je to samo maščevanje za to, kar so pretrpeli Turki pred Grki. To je bilo samo maščevanje. To se je izkazalo kot neresnično, ker Grki niso zakrivali ničesar. Dokazalo se je tudi, da so zakrivali to pred vsem le turške oblasti. Poleg več desetisoč Grkov, ki so prišli na Grško iz Tracije, da si poiščejo zavetja, je prišlo v zadnjih dneh čez 20.000 Grkov iz Male Azije in čez 30.000 Grkov iz drugih pokrajin. Vprašanje je, ali je mogoče še prenašati take razmere. Ponavljam samo, da je postala situacija silno resna in da je treba, da Turčija v kratkem ukrene vse, da se te razmere prenehajo, ker sicer moramo braniti svoje ljudi na drug način.

ATENE 12. (Kor.) Agence d'Athènes poroča: Šest velikih grških vladnih parnikov se vedno prevaža begunce iz Male Azije. Diplomatični krogi smatrajo položaj silno nevaren in so obljubili, da bodo v tem nevarnem položaju z vsemi močmi podpirali vlado.

Homatije v Albaniji.

Ultimatum albanske vlade vstašem.

DUNAJ 12. (Izv.) Iz Drača se poroča: Albanska vlada je sklenila podati vstašem, ki se nahajajo v Šjaku, ultimatum, s katerim se jih pozivlja, da se tekot 24 ur razidejo in podvržejo, sicer se jih podjarmi z oboroženo silo. Knez Viljem ima sedaj na razpolago dovolj čet, da nastopi lahko s silo proti vstašem.

Spopad pred Dračem. — Konflikt med vlado in nizozemskimi častniki.

DRAČ 12. (Izv.) Danes so odpeli v Valono dva brzostrelna topova. Pred Dračem je prišlo do spopada z neko vstaško četo. Vladne čete so bile baje zmagovite. Med nizozemskimi oficirji in albansko vlado je prišlo do hudega konflikta in sicer radi afere polkovnika Muricchia in prof. Chinigija. Albanska vlada se je namreč napram italijanskemu poslaniku Alhotiju zavezala, da ustavi vsako nadaljnjo preiskavo proti italijanskima podanikom, dočim nizozemski poveljnik, polkovnik Thomson, odločno vztraja na stališču, da se mora Muricchio in Chinigio izročiti vojnemu sodišču, ker je v Draču obsedeno stanje. Z italijanskim parnikom »Moliffetta« so se odpeli danes 3 oddelki oboroženih albanskih nacijsionalistov z oboroženimi topovi pod vodstvom ruumskega poročnika princa Sturdeze v Lješ.

DRAČ 12. (Kor.) Med Elbasanom in Čavsom je prišlo do ostrega spopada med albanskimi orožniki in med epirotskimi četami. Boj je bil kratak, toda zelo hud. Na obeh straneh je več ranjencev. Epirotske čete so se baje umeknile.

DRAČ 12. (Kor.) V mestu je nastala silna panika, katero so povzročili beguni iz okolice, ki so raztrosili vest, da se vstasi zopet zbirajo, in da nameravajo napasti mesto. Vstasi so izborni oboroženi in imajo poleg modernih pušk tudi več topov in strojnih pušk.

Prenek Bib Doda zasedel Tirano.

DUNAJ 12. (Izv.) Iz Drača se poroča, da je Prenek Bib Doda, ki je prihajal z 2000 mož knezu Viljemu na pomoč, včeraj brez vsakega odpora zasedel Tirano. V »Neue Freie Presse« izjavlja bivši albanski ministrski predsednik Kemal bej, da je edina rešitev za Albanijo sklicanje velike albanske narodne skupščine.

Knez Viljem se preseli v Skader.

DUNAJ 12. (Izv.) Kakor se poroča iz Rima, se preseli knez Viljem začetkom julija v Skader. V Drač se je vrnil knezov dvorni maršal Trotha, ki je prinesel s seboj mnogo denarja in ga razdelil med Malisore, ki so že godrnjali, da niso prišli zastopni v Drač. Tudi mednarodna kontrolna komisija je dovolila Albaniji nov predujem v znesku 1½ milijona kron.

Srbski poslanik za Albanijo.

BELGRAD 12. (Izv.) Srbsko diplomatsko zastopstvo v Albaniji je zvišano v poslanstvo. Dosedanji zastopnik Srbije, Panta Gavrilović, je imenovan za poslanika v Draču.

Demisija kabineta Ribot.

Francoska zbornica.

PARIZ 12. (Kor.) V današnji seji francoske zbornice je bila prebrana izjava vlade, v kateri se poudarja, da je sestavljena sedanja zbornica po večini iz samih republikancev. Obenem se priporoča takojšnje rešitev načrta glede posojil in načrta glede splošnega dohodninskega davka. Finančno ravnotežje se more glasom teh predlogov ohraniti edino le z rigorozno štedljivostjo in s pomočjo večjih dohodkov, ki jih prinesejo novi neobhodno potrebni davki. V tej izjavi se govori tudi o triletni službeni vojaški dobi z naglasom, da je ta določba v oglede nespremenjenim vojnimi močmi, ki se vedno bolj razvijajo in jajo v vsej Evropi, neobhodno potrebna. Vlada bo v kratkem predložila ravno iz tega vzroka zakonski načrt glede vojaške predizobrazbe vseh vojaških obvezancev in bo sploh poskrbela zato, da se francoska vojaška rezerva kolikor mogoče ojači in reorganizira na trdni podlagi. Smernice francoske politike se označi v treh zahtevah in sicer: Obramba neodvisne šole, davčna in socialna pravičnost napram vsem državljanom brez izjeme. Vlada izjavo pozivlja končno republikance, da naj se zavzamejo z vso vnemo za te zahteve.

Nato je predlagal poslanec Dalimier dnevni red z nezaupnico novemu kabinetu. Njegov predlog se je glasil: Zbornica je po želji volivcev pripravljena izreči le oni vladi zaupanje, ki je zmožna udeležiti enotnost strank leve.

Ministrski predsednik Ribot je Dalimierjev dnevni red v imenu kabineta odločno zavrnil. Toda pri glasovanju je bila Dalimierjevemu dnevnemu redu, katerega odklonitev je smatrala vlada kot vprašanje zaupanja, priznana prednost z 306 proti 262 glasov. Vlada je ostala torej s svojim dnevnim redom v manjšini. Ministri so takoj po glasovanju zapustili dvorano, da izroče predsedniku Poincarju demisijo.

PARIZ 12. (Izv.) Kabinet Ribot je podal vsled izrečene nezaupnice v parlamentu, Poincarju svojo demisijo. Predsednik Poincarre je demisijo sprejel.

Senzacionalni članek »Birdžijeva Vjedomosti«

PETROGRAD 12. (Izv.) »Birdžijeva Vjedomosti«, ki je, notorično znano, v najhujših stikih z ruskim zunanjim ministrstvom, prinaša danes senzacionalen članek o rešitvi albanskega vprašanja. Članek stavlja za rešitev albanskega vprašanja sledeči program: Sklepi londonske veleposlaniške reunije in Bukareški mir naj se revidirajo. Severno Albanijo naj dobi Srbija, južno Grška, srednja Albanija pa naj postane avtonomna pod suvereniteto sultana. Bolgarska naj dobi za okodnino primeren del macedonskega teritorija in Srbija naj se obveže, da ne bo vzdrževala na Jadranskem morju vojnega brodovja. Avstrijski interesi na Balkanu naj se varujejo z dolgotrajno trgovinsko pogodbo s Srbijo.

Za zhojšanje odnosov med Avstrijo in Rusijo.

DUNAJ 12. (Izv.) Med avstrijsko in rusko vlado se vrše sedaj pogajanja, da se v Galičiji ustavi preganjanje ruskega elementa in vzpostavijo boljši odnosi med obema državama.

Generalna stavka v Italiji.

MILAN 11. (Kor.) Po današnjem shodu v veliki areni so napadli demonstranti konjenico, ki je hotela demonstrante razgnati. Streljali so na vojaštvo s samokresi. Nekemu vojaku so predrele čelado z kroglice. Mož je lahko poškodovan. Neki demonstrant je pobegnil pred konjenico v neko vežo. Na pragu veže ga je zadel kroglica iz samokresa, ki ga je izstrelil neki demonstrant. Ranjenca, ki je bil ranjen na glavi, so odpeljali na bližnjo stražnico. Mož je umrl še predno je prišel zdravnik rešilne postaje.

nico. Mož je umrl še predno je prišel zdravnik rešilne postaje.

NEAPELJ 12. (Kor.) Oficijelno se poroča, da je umrl oni stari mož, o katerem se je pisalo, da je umrl vsled rane, ki jo je dobil pri kavalerijski ataki na demonstrante, vsled srčne kapi.

RIM 12. (Kor.) Glasom poročil iz Neapla in iz drugih okoliških mest, v katerih se je stavka še danes nadaljevala, se zatrjuje, da preneha stavka jutri. V Veroni in v Palermu so se vršile danes velike manifestacije v prilog italijanske armade.

RIM 12. (Kor.) Uradno se poroča, da vlada v Raveni popolen mir. Brzobjavne, železniške in telefonske zveze z okolico in s sosednimi mesti pa so še vedno pretrgane. Poškodbe so samo na nekaterih mestih in bodo tekot današnjega dne odstranjene. V Neaplu so aretirali več oseb, večinoma starih kazencev, ki so izrabili stavko in ropali in kradli po mestu in okolici. Te ljudi je zajela policija v neki ulici brez izhoda. Vnel se je hud boj, več demonstrantov je bilo ustreljenih in ranjenih, odpeljali pa so v bolnišnico tudi več ranjenih policajev. Končno se je mesto pomirilo, čete vojakov so odšle po dolgotrajni službi v vojašnice. Ljudstvo je vojake pozdravljalo in jih je obsipavalo s cvetjem.

Sestanek v Konopištu.

KONOPIŠT 12. (Kor.) Nemški cesar Viljem in avstrijski prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand sta prišla danes s svojim spremstvom v Konopišt. Oglevala sta si mesto in sta se umaknila nato v svoja stanovanja. Merodajni politični krogi pripisujejo temu sestanku veliko politično važnost.

Deželnozbornska nadomestna volitev v Bosni.

SARAJEVO 12. (Kor.) Pri nadomestni deželnozbornski volitvi v katoliškem okraju Stolac in Ljubuški je bil izvoljen na mesto dr. Mandića samostojni kandidat dr. Petrovič.

Švedski kralj pride v Konopišt.

PRAGA 12. (Izv.) »Bohemica« vztraja pri trditvi, da pride jutri švedski kralj, ki se mudi v Karlovih vrtih, incognito v Konopišt, da prisostvuje sestanku med cesarjem Viljemom in prestolonaslednikom Francom Ferdinandom.

Češki škandal.

PRAGA 12. (Izv.) Gospa Voldanova, ki je v preiskavi radi ponarejanja menic, je bila danes vnovič zaslišana.

Poneverjenje.

PRAGA 12. (Izv.) V osrednji zvezi delavstva sladkornih tovarov, je poneveril tajnik Pušek 40.000 kron. Defravdanta so že aretirali.

Ogrska zbornica.

BUDIMPEŠTA 12. (Kor.) Danes se je vršila v ogrski državni zbornici seja, na kateri se je govorilo o delavnem načrtu prihodnjega zasedanja zbornice. Minister za notranje posle je predložil tri zakonske načrte glede poddržavljenja uprave. Njegov predlog so bili vsi sprejeti z velikim odobravanjem. Nato se je določilo, da se vrši prihodnja seja v torek, dne 16. junija. Na dnevnem redu je tudi zakonski načrt glede zvišanja varstva časti. Po raznih manj važnih predlogih in interpelacijah je bila seja zaključena.

Postna poneverba v Krakovu.

BERLIN 12. (Kor.) Dne 15. majnika je pobegnil iz Krakova poštni uradnik Josip Wilschek, ki je poneveril 192.000 kron uradnega denarja. Ponevernika so aretirali v Draždanah in sicer na posebni poziv nekega hotelskega uslužbenca, ki je bil uslužben pri dvigalu. Wilschek je prišel ta večer prvič v hotel in je spal cel ta čas v železniških spalnih vozovih in se je vozil med Kolinom, Frankobrodom, Lipskem in Draždanami. Pri njem so dobili samo še 2000 kron. Ker so našli že prej 170.000 kron, manjka sedaj samo še 20.000 kron.

Bolgarska.

SOFIJA 11. (Kor.) Bolgarsko sobranje je dovolilo proračunski provizorij za mesec junij t. l. — Srbska vlada je prosila bolgarsko vlado, da naj imenuje glasom dogovora v Bukarešti delegate za mešano komisijo, ki naj uredi sporna obmejna vprašanja med obema državama.

Srbska skupščina.

BELGRAD 12. (Izv.) Skupščina je sklicana za jutri na sejo, da se določi dnevni red za prihodnjo sejo, na kateri bodo predložene predloge o vojaških kreditih, ki znašajo 122 milijonov. V ponedeljek ali pa koncem tedna bo skupščina razpuščena. Nove volitve bodo razpisane najbrže za 13. ali pa 20. julija.

Bolgarska vendarle dobi posojilo.

DUNAJ 12. (Izv.) Na pritisk avstrijske vlade, so nemške banke vendarle pripravljene, da dovolijo Bolgarski predujem 120 milijonov in da vzamejo opcijo na 500 milijonsko posojilo, ki pa se bo kontrahiralo šele pozneje, ko se razjasni politični položaj na Bolgarskem.

Iz poljskega tabora.

DUNAJ 12. (Izv.) Posl. grof Rey-Werszowec je odložil svoj državnozbornski mandat. Na njegovo mesto stopi njegov izvoljeni namestnik Ivan Siwula, ki je, kakor Rey, nasprotnik Stapsinskega.

LVOV 12. (Izv.) Poljski deželnozbornski klub je izrekel v svoji seji željo, da se skliče gališki deželni zbor še to poletje. Namestnik Korytowski je sporočil, da vlada ne more ugoditi tej želji.

Deželni zbori.

DUNAJ 12. (Izv.) Zastopniki kmečkih občin so v nižjeavstrijskem deželnem zboru kategorično zahtevali od vlade, da sme privoliti v znižanje carine ni žito. S to zahtevo so se postavili nižjeavstrijski kmečki krščanski socialci proti dunajskim krščanskim socialcem.

DUNAJ 12. (Izv.) Nižjeavstrijski in tirolski deželni zbor bosta končala svoje delo dne 25. junija.

Aretacija radi špijonaže.

DUNAJ 12. (Izv.) Policija je aretirala danes 66 letno baronico Murman, ki je osumljena, da je vohunila na korist Rusiji. Njen sin Aleksander, bivši topničarski kadet, je bil že l. 1912 obsojen radi vohunstva na 4 leta težke ječe.

Vojna med Italijo in Abesinijo?

RIM 12. (Kor.) Poslanec Cirmeni je stal na zunanje ministra markiza Di San Giuliano interpelacijo glede izjave avstro-ogrškega zastopnika v Adis-Abebi, ki je poročal svoji vladi, da namerava Italija napovedati vojno Abesincem.

Kanalske pristojbine za Panamski kanal.

WASHINGTON 12. (Kor.) Senat je sprejel s 50 glasovi proti 35 glasovom zakonsko predlogo, glasom katere se razveljavijo določba oprostitve kanalske pristojbine za ameriške obrežne parnike v Panamskem kanalu.

Odlikovanja povodom Obradovičeve slavnosti.

BELGRAD 12. (Izv.) Povodom odkritja spomenika Dositeju Obradoviču je poslal kralj Nikola kralju Petru brzojavko, v kateri izreka svoje veselje, da so se zbrali ob tej priliki v Belgradu zastopniki vseh treh jugoslovanskih plemen, da se oddolže napram spominu velikega moža jugoslovanskega plemena.

Kralj Peter je odlikoval jugoslovanske goste z raznimi redovi: dubrovniški župan dr. Melko Cingrija je dobil red sv. Save III. razreda, ljubljanska občinska svetnika dr. Novak in Rasto Pustoslemšek red sv. Save IV. razreda, zagrebški župan Janko Holjac križec belega orla V. razreda, hrvatski pesnik in pisatelj Ljuba Babić - Gjalski red sv. Save II. razreda. Odlikovani so bili tudi vsi ostali zastopniki jugoslovanskih občin. Večina jugoslovanskih gostov je odšla danes v Staro Srbijo, da si ogleda tamkaj velika bojišča.

Pomen in cilji boja med Slovani in Nemci.

Parlamentarizem v Avstriji je v resnici čudno zelišče. Presenejo je v tla, kjer ne more vspevati, kjer mora že v naprej pogrešati vseh tistih sokov, ki bi ga delali zmogljivega za življenje. Na tem pa nikakor ni kriva narodna zmes, vsled katere se tudi avstrijski ljudski zastop kaže kakor kaka iz raznih kosov sestavljena tvorba, ampak temeljna pogreška je v tem, da se avstrijska narodnostna politika ni vzpreminjala vsprejemnim korakom z demokratiziranjem državnega zbora. Po uvedeni enake volilne pravice so prišli zastopniki avstrijskih Slovanov v večem številu v državni zbor, a posledica temu je bila, da so Slovani začeli naskakovati nadvladovno pozicijo Nemcev, da bi tudi v ostalem državnem življenju ustanovili enako razmerje, kakor je nastalo po razširjenju parlamentarnega stališča Slovanov. Pojavi tega boja Slovanov za pozicijo, ki jim gre v državi, so seveda po naravi zaustavljali parlamentarno delovanje, ker Slovani niso mogli izriniti Nemcev iz njihovih privilegiranih pozicij, ki jih zavzemljejo izven parlamenta na škodo Slovanov ter jih hvzdružujejo ukladu pravici in vsej pravičnosti, a to, ker jih podpirajo faktorji, katerih moč je večja, nego ona parlamentarizma!

Aretiran vlomilec. Blizu pod imenom »Sylas« znanega skladišča južne železnice je bil večer aretiran 24letni delavec Fran Kosič, doma iz Pliskovice, ker je močno osumljen, da je sodeloval na tatvini s prevrtanjem blagajne tvrde A. A. Backer & Co. v Barkovljah. — Ko so aretirane Kosiča na policijski preiskali, so našli pri njem več vetričev in velik nož posebne oblike, ki je jako pripraven za paranje blagajen, svedrov ročaj in druge take igrice.

Tatvine. Pri gradbi hiše v Kladinu št. 239 so neznani tatovi ukradli razno orodje inštalaterja Antona Osenkovskega, v vrednosti 100 kron.

— Mariji Facchini so neznani tatovi, ki je bila ona odsotna, ukradli iz stanovanja v hiši št. 31 v ulici U. Foscolo uro budilko. — Hlevarju Karlu Markuža v ulici C. Donadoni št. 6, so večer neznani tatovi ukradli konjsko opravo, vredno 45 kron. — Josipu Božiču, stanujočemu na Vrdeh v hiši št. 331 so pa, ravno tako neznani tatovi ukradli par čevljev, vrednih 12 kron.

V nedeljo 14. t. m. Sokolska telovadba pri Sv. Jakobu v Trstu

Društvene vesti.

Dramatično društvo. Danes zvečer ob 8.30 v gledališki dvorani odbora seja, ki se naj je udeležijo vsi odborniki, namestniki in pregledovalci računov in svrhu konstituiranja odbora. — Ob 9 zvečer v istih prostorih sestanek odbora in vseh dosedanjih članov našega gledališča.

Vesela družina CMD v Lonjeru se ne bo vršila jutri, kakor je bilo že potom »Edinosti« javljeno, ampak naslednjo nedeljo, dne 21. t. m.

Telovadno društvo »Sokol« v Rojnu naznanja vsem onim staršem, ki bi hoteli vpisati svoje otroke k telovadbi, da se sprejemajo dečki vsak ponedeljek in četrtrek ob 6 zvečer, deklice pa vsako sredo in soboto od 6 do 7 zvečer. Starši, pošiljajte svojo deco k telovadbi, delala bo čast vam in vsemu slovenskemu narodu!

I. Primorsko vojaško-veteransko društvo vabi svoje člane, da se zberejo jutri, v nedeljo ob 6.30 zjutraj pred veliko vojašnico, odkoder se odpeljejo s tramvajem na Opčine, od koder odkorakajo peš z godbo in zastavo v Trebče k procesiji Sv. Rešnjega Telesa. Uniforma; parada z bojnim znakom.

»Društvo jugoslovanskih uradnikov denarnih zavodov« v Trstu vabijo vabi vse tukajšnje člane na prijateljski sestanek, ki se bo vršil danes, dne 13. t. m., zvečer ob 8.30 v hotelu gostilne »Narodne delavske organizacije« v ulici Commerciale št. 7. Ker se tega važnega sestanka udeležijo tudi vnanji člani, pričakujemo številne udeležbe. — Odbor.

»Narodno-socialna mladinska organizacija« vabi brate člane na društven sestanek, ki se bo vršil jutri, 14. t. m., ob polveh popoldne v konsumnem društvu »Jadran« pri Sv. Jakobu. Tega sestanka naj se udeležijo zlasti oni bratje, ki bodo pomagali šentjakobskemu »Sokolu« pri veseljenem delu. — Žrtvujemo se bratje! Pri tako važni prireditvi, kakršna je prvi javni nastop šentjakobskega »Sokola«, ne sme nihče manjkati.

V četrtrek se je vršil sestanek »Narodne socialne mladinske organizacije« pri Sv. Ivanu v »Narodnem domu«. Sestanek je otvoril brat Požar, za katerim so govorili: Kosovel, Kravos, Širok, Ferjančič, Luksič in še nekdo. Svetovansko prebivalstvo je pokazalo dovolj zanimanja za stvar, in upati je, da se prične med mladino pozitivno gibanje. Pozneje se skljuje pri Sv. Ivanu velik sestanek, na katerega bodo povabljeni tudi vsa tamkajšnja društva.

Narodna delavska organizacija.

Podružnica »Narodne delavske organizacije« v Šklednju priredi danes, v soboto, ob 7.30 zvečer društven shod v dvorani »Gospodarskega društva« v Šklednju.

Sestanek pri Sv. Ivanu se je vršil ob precejšnji udeležbi in je na njem govoril tvoj. Pečar. Govorili so razven njega še drugi in priporočali združitev v »Narodni delavski organizaciji«.

Darovi.

Darovi za Cirilmetodov ples. 9. izkaz z. Hrvatsko-Slavonska zemaljska hipotekarna banka v Zagrebu 20 K, Ungaro-Crota Reka 20 K, Hrvatska eskontna banka v Zagrebu 20 K, Dr. Mile Starčević Zagreb 20 K, Dr. Per obelobr Belovar 10 K, Gustav Modrušan Karlovac 10 K, Josipa Arko Zagreb 10 K, I. Hrvatska obrtna banka v Zagrebu 5 K, I. Mankoč Trst 20 K, Hrvatski Sokol Zadar 25 K, Gospa Dekleva Trst 4 K, Gospa Banel Trst 4 K, Fran Emil Conte Smecchia Dunaj 10 K, Aton Manzoni Trst 6 K, dr. Ivan Zuccen Pula 6 K, Auselno Randić Trst 10 K, Vilim Valding Trst 4 K, Nikola Grego Trst 2 K, Dr. Ljubomir Tomašić Trst 20 K, Roza Medvidović Ercegovci pri Kotoru 4 K, Dr. Niko Baničević Blato 10 K, Don Ivo Rundenem Blato 10 K, Svota K 260.—, prej izkazanih K 1796.—. Skupaj K 2056.

10. izkaz z. Pavla Hočvar Trst 5 K, Dr. Ziga Vodušek Trst 4 K, Dr. Josip Glacni odj. konc. Trst 10 K, Angela Setničar učiteljica Sv. Ivan 4 K, Jakob Pekišić Trst 6 K, Ivan Bidovec trgovec Trst 10 K, Nice Trst 10 K, V. Kosovel Trst 4 K, Jakob Rupel Trst 4 K, Dr. Alekš Fatur Trst 10 K, G. Premrov knjigovodja 5 K, Anton Pezdil 6 K, Ferdinand Vondraček 10 K,

Dr. Karlo Perničič 10 K, Skupaj 98 K; prej izkazanih 2056 K, skupno 2.154 K.

11. izkaz. Podružnica Osrednje banke čeških hranilnic v Trstu 10 K, Grad. poglavarstvo Zagreb 25 K, Vinodelska Stedionica v Novom 10 K, dr. Ivan Ribar Djakovo 10 K, dr. Anton Budin Delnice 10 K, Milan Janaček Trst 4 K, Jastrebarska dionička banka Osijek 10 K, M. Primožič Trst 5 K, René de Tortaglia Trst 6 K, Frano Ivančević Krilo 10 K, Paroplovno društvo »Ragusa« Trst 10 K, Dr. Marin Henrik Trst 2 K, Anton Dejak Trst 10 K, Gajo Bonefatič Trst 10 K, Anton Ravbar Komen 5 K, J. Grgurina Franciči (Istra) 5 K, Rudolf Košta Rojan 6 K, Hinko Kosič Trst 6 K, Fran Morinček, c. kr. učitelj Trst 4 K, Pravoslav Rebek Pazin 5 K, Inž. Milan Pertot Opatija 4 K, N. A. Duboković Jelsi 4 K, I. Vodička, župnik Vodice 4 K, Ivan Bianzani Trst 6 K, Občina Omiš 10 K, Hrvatska radnička druga Spiljet 6 K, I. Černe tergovce Trst 8 K, Ivan Wigele et Komp. Trst 6 K, A. Lenček Trst 6 K, Dr. Ernest Rekar, odv. konc. Trst 6 K, Družina Valentič Trst 4 K, Anton Delles Trst 20 K, Roman Klavara Rojan 2 K, Svetko Martelanc, podjetnik Barkovlje 10 K, Dr. Božidar Stegu Rojan 6 K, Skupaj 279 K, prej izkazanih 2154 K, Skupno 2.433 K.

— L. Ana daruje moški podružnici CMD K 5.— in za cvetlični dan K 1.—. Denar vložen v T. P. H.

— O priliki cvetličnega dneva so nadalje darovali gg.: I. H. s posebnim namenom 60 vin., Pečar K 1.—, Pečar Andrej 40 vin., Mahnič P. 70 vin., Gerotti 40 vin., Čotič K 2.—, Vičar K 2.—, Seliškar K 1.—, Kokalj 50 vin., Malvin K 1.—, Gregorič K 3.—, Fany Rebula K 2.—, Josip Perič K 1.—, Brajnik 50 vin., Marij Pavlovič K 3.—, Kobal K 1.—, malčki v slovenski šoli na Acuedottu K 14.84. Ženski podružnici CMD darovala Milka K 20.— namesto šopka prijateljici za god.

Vesti iz Goriške.

Cvetlični dan za ustanovitev doma za starežnice priredi danes »Gospenje pomožno društvo »Rdečega križa«. Priznavamo radi, da ima ta prireditve čisto humanitarni značaj in da je vredna vse podpore. Ali nekaj drugega ne moremo pripoznati, to namreč, da bi bila prireditve tudi prav aranzirana! V plakatih, ki jih je izdalo zgoraj omenjeno društvo, se apelira na vse Goričane, brez razlike na narodnost, da kupujejo cvetlice, plakati nam so pa sestavljeni tako, da žalijo vse Slovence. Pred dvema letoma, ko se je vršil tudi cvetlični dan za »Rdeči križ«, so bili ravno tako izdani trojezični plakati, ali nekoliko drugače kot sedaj. Najprej je bilo laško besedilo (čemu v tem slučaju ne nasprotujemo), potem slovensko (kakor zahtevamo) in končno nemško (kar ni ravno prepotrebno). Letos pa so besedila naenkrat zopet drugače razvrščena in slovensko besedilo je na zadnjem mestu. Kar smo pred dvema letoma imeli, to nam sedaj jemljejo, ko so dogodki v teh letih pokazali našo mogočno rast. Gospenje pomožno društvo si naj zapomni, da vrši presneto slabo svoje delo, če si odtuji z zapostavljanjem Slovence, ki v požrtvovalnosti pač daleč prekašajo Nemce in Italijane. Ne nastopamo za enkrat ostreje proti prireditvi, ker jej radi priznamo humanitarni značaj, ali zapostavljati se ne damo. Če bi se ponovil tak slučaj še enkrat, potem naj bo prepričano ugledno društvo, da nastopimo proti slični prireditvi z vso silo. Naša ponižnost in skromnost ima tudi svoje meje. — Slovincem pa, ki še pravočasno berejo te vrstice, pa svetujemo, da tudi danes ne pozabijo naših narodnih potreb, da se spomnijo naše šolske družbe, ki se bori proti zapostavljanju, in ki je ravnatoko humanitarno.

Vipavska železnica. Na južnem kolodvoru so nabavili v zadnjem času velike table, kjer je označena smer vlakov. Ena tabel je namenjena za Vipavsko železnico. Besedilo pa je tako, da kriči naravnost po naši kritiki. Slovenski tekst je čisto na koncu, kakor da se ne bi vozili po Vipavski železnici le Slovenci. Ti stih par nedeljskih izletnikov in tistih par vojakov pač ne zasluži tolike obzirnosti, da bi bile radi njih teptane slovenske pravice. Kuratorji vipavske železnice naj torej poskrbi, da se ta krivica odpravi.

»Novi čas« proti sokolskim plakatom. Dostojen akt na sokolskih plakatih ne da gotovim ljudem miru. Zglašajo se nad njegovo »pohujšljivostjo«, dasiravno se ni zardela radi plakata niti najbolj sitna stara devica. Radovedni smo, kako se zglašajo ti ljudje, če pridejo v Rim v Sikstinsko kapelo in gledajo slavne slike Michelangela in Raffaela, ki predstavljajo prvi greh v raju in pa zadnjo sodbo. Seveda tam ni pohujšljivosti, čeprav so na teh slikah tudi akti, tam je vse v redu, ali tu pa ne. »Sokol« je gotovim ljudem pač trn v peti in ti niso srečni, če ne udrihajo ob vsaki priliki po Sokolu. Naj se zaganjajo — Sokola ne dosežejo!

Darila za dirko okoli goriškega Krasa so razstavljena v trgovini I. Drufovka, Gosposka ulica. Darila so lepa in dragocena. Posebno pozornost pa vzbujajo darila barona Locatellija.

Iz Solkana. Slovenska čitalnica v Solkanu je najstarejša in najmočnejše društvo v občini. V svoji bogati knjižnici ima lepo izbero narodno-izobraževalnih knjig, vsled česar je pred par leti sklenil odbor preurediti svojo knjižnico v javno ljudsko knjižnico, kar je vsekakor hvalovredno. — Letos pa si je odbor štel v dolžnost, prirediti v prid tej knjižnici cvetlični dan, in to ravno v času, ko se prirejajo po Slovenskem cvetlični dnevi v prid

naši prepotrebni C. M. D. Tudi v Solkanu bi brezdvoma priredila tamošnja podružnica svoj cvetlični dan, da je ni v tem prehitela čitalnica. — In to nas sili, da stavimo odboru vprašanje: Mar nimate drugega vira dohodkov, da se poslužujete prireditve, ki jih je določila družba sv. Cirila in Metoda za svoja sredstva in postavila v svoj načrt? To vam vendar ne bo težko. Saj ste za časa, ko ste vrgli g. Tomaža Juga, kojemu morate v svojem poročilu zopet izrekaati hvalo, s predsedniškega mesta, v odboru same »mlade in čile moči«, ki so se pa celo v tem slučaju morale zateči k res požrtvovalnim solkanskim dekletom. Prepričani smo, da dosežete s pomočjo teh solkanskih deklet, ako vam ostanejo še nadalje naklonjena in jih naprosite, da vam poberejo članarino, ki znaša nad 1000 K, svoj cilj, ne da po nepotrebnem tekmuje proti naši prepotrebni C. M. D. S toliko članarino in čistim dohodkom svoje občinske predpustne veselice, ter dohodki knjižnice same, vam bo vendar mogoče kriti stroške s preostankom, ki brez dvoma zadošča, da v par letih izpopolnite svojo ljudsko knjižnico tako, da se bode v njej dobivale poleg drugega čitva tudi knjige, ki uče, kdaj se ne sme po nepotrebnem delati konkurenco »Družbi sv. Cirila in Metoda«.

Pri dirki okoli goriškega Krasa prihodnjo nedeljo bo dirkal tudi znani dirkač Ivan Semolič, član kolesarskega društva »Danica«.

Izobraževalno društvo »Morje« v Vižnjah priredi dne 14. t. m., ob 3.30 popoldne, predavanje o političnem življenju Slovencev. Predaval bo dr. Stefančič iz Gorice. K obilni udeležbi vabi odbor.

Iz Kobarida. Ravno sedaj, ko se borite v Trstu in drugod na življenje in smrt za obstanek našega, od vseh strani tlačnega naroda, se godi nam tukaj ravno narobe. Sovražnik, ki nam je v Trstu in marsikje drugje najhujše zlo — je nekaterim našim občanom prava čebelica. To je res čudno in neverjetno in vendar so jih naročili sem izza meje. Da stvar pojasnim: Tukajšnja občina je dala na dražbo prezidavo vojašnice. Oferte, ki so se stekle, so bile tudi od nekaterih slovenskih strokovnjakov. Ker sta pa stavila dva tukajšnja gostilničarja najnižjo ponudbo, je ostala seveda prezidava vojašnice njima. A kaj sta napravila ta dva narodna stebra — za taka smo ju vsaj imeli dosedaj! Meni nič tebi nič sta naročila zidare in podajalce iz Italije, čeravno imamo sposobne koncesionirane domače mojstre na razpolago. Zdaj so jeni povpraševati naši ubogi domači delavci: kdo prevzame delo in kdaj se prične z delom? Vse se huduje, pa le na tihem, ker s prvimi so si »kompareti«, z drugim so si v »zlahti« na kakšen drug način in tretji se jih boji, ker se jih drugi boje. Ako bi prevzel to delo kdo drug, in bi storil potem isto, kar sta storila ona dva, šli bi naravnost h gospodu županu ter bi zahtevali, da ukrene na ta ali oni način, da ne bodo italijanski delavci delali vojašnic za avstrijske vojake. Ker pa ni prevzel dela kdo drug, je najbolje, da potrpiamo, drugače pridemo še v zamaro!!

Vesti iz Istre.

Jezikovna enakopravnost pred rovinjskim porotnim sodiščem. Iz Rovinja nam poročajo: Danes, dne 12. t. m., se je vršila pred porotnim sodiščem v Rovinju porotna razprava proti Janku Troštu zavoljo pregreška razžaljenja časti potom tiskari. Senatu je predsedoval svet. dr. Signori, zasebnega obtožitelja Norberta Schinigoja, občinskega tajnika v Krku, je zastopal rovinjski odvetnik dr. Depiera, obtoženca pa je branil dr. Josip Mandič iz Trsta. Ko so se izvršile formalnosti pri sestavi porotne klopi, je zahteval branitelj od predsednika, naj konstatira, koliko porotnikov je večih hrvatskega ali slovenskega jezika. Dognalo se je, da le trije porotniki govorijo hrvatski. Branitelj je zahteval, naj pride to v zapisnik. Nato je predsednik začel izpraševati obtoženca v hrvatskem jeziku, a tolmač je prevajal to na italijanski. Zopet je vstal branitelj in izjavil, da se odločno protivi, da bi se razprava vršila potom tolmača. Hrvatski jezik je v Rovinju deželni jezik. Sklicujoč se na razna določila kazensko-pravnega reda in na administrativne odločbe, se je branitelj uprl tolmaču. Sodni dvor je v očitvidni zadregi, podelil besedo zastopniku obtožitelja, dr. Depieri. Le-ta je podal izjavo, ki je za nas vsekarakteristična. Dejal je: »Obtoženec je Slovenec, njegov materin jezik je slovenski. Slovenski jezik pa ni jezik našega sodišča, temveč le hrvatski. Ko bi bil obtoženec Hrvat, bi mu jaz morda priznal pravico, zahtevati, da se razprava vrši v hrvatskem jeziku. G. branitelj se sklicuje na Trst, toda gospoda moja, — je zklilnil dr. Depiera — »kar velja za Trst, ne velja za Rovinj«. — Dr. Mandič se je v svoji repliki zahvalil dr. Depieri, da je pripoznal, da ima vsak obtoženec

Cirkus Charles v Trstu. V kratkem pride v Trst največji v Evropi obstoječi cirkus pod imenom ravnatelja Charles-a. Ni to eden izmed onih cirkusov, ki krožijo navadno po vaseh in mestih, ampak prava potujoča menažerija, v kateri zamore vsakdo občudovati različne živali, ki se jih ne vidi tako zlahka. Med drugimi živalimi, s katerimi razpolaga ta cirkus, bo Tržačanom omogočeno videti zebre, da t. j. mešano pasmo pony-ja in zebre, od katerih živijo samo 4 eksemplari, med temi 3 v tem cirkusu. Nadalje se nahaja tudi nilski konj, žirafa, kenguru, tapin in črede indijskih zebu. Da si zamore čitatelj ustvariti sliko o tem velikanskem cirkusu, bodi še omenjeno, da služi pri tem cirkusu nič manj nego 600 oseb.

Vsakovrstne slamnike
od priprostitih do najfinejših priporočam gospodom
trgovcem in slavnemu občinstvu za obilna naročila.
Nizke stalne cene. Postrežba točna. Svoji k svojim.
FRANC CERAR
tovarna slamnikov v Stob pošta Domžale pri Ljubljani.

Oglase treba naslovljati na Inzeratni oddelek Edinosti.

Splošna hranilnica v Trstu
je edini slovenski denarni zavod na Primorskem, ki je upravičen sprejemati hranilne vloge, za katere se zahteva
pupilarna varnost.
Pri Splošni hranilnici vlagajo sodišča denar mladoletnih otrok.
Vlozna obrestna mera 4%; dvakratna kapitalizacija v letu.
RENTNI DAVEK PLAČUJE HRANILNICA SAMA.
Posojila na poslopja in zemljišča po ugodnih pogojih.
Uradi: Via di Torre Bianca št. 41; uradne ure: 9—12; 3—5.

Ženitbeni posredovalni zavod »SREČA«
v Zagrebu Marovska ulica 30, I. n., kot strogo diskreten in oblastveno dovoljen Vam hitro in gotovo doprinese do mirno družinsko srečo, ako se obrnete do njega, ter mu dokažete 35 stot. v znakmah. V tem zavodu so na vpogled slike zabeleženih partij obojega spola, vsakega veroizpovedanja, počeni od obrtnih pa do najumovitejših krogov. Vred tega se ta zavod toplo priporoča gospodinjam, ki želijo stopiti v zakonski stan, ter jamči za strogo tajnost in točen odgovor na vsako vprašanje. Pisma naslovljati na Ženitbeni posredovalni zavod »Sreča« Zagreb.

Tako čudovito učinkujejo
KOLA TABLETE (Kola Dultz)
najboljša naravna hrana za možgane in živce.

Razpoloženje, mišljenje in delovanje, kakor tudi vsaka telesna kretanja, vse je odvisno od možganov. Medlost, klavrnost, onemoglost, živčna slabost in splošna telesna slabost so znamenja pomanjkanja življenjske moči. — Želite počutiti se krepke, s čisto glavo in svežim spominom, tedaj rabite **Kola Tablete (Kola Dultz)**, ki so najnaravnejša hrana za živce in možgane, ki istočasno čisti kri in jako pomlaja moč vsakega uda. **Kola Tablete (Kola Dultz)** vzbujajo življenjsko silo in svarilno moč ter jamčijo za občutek mladosti z njeno krepkostjo, kakor tudi za uspeh in srečo. — Rabite tedaj nekaj časa dnevno **Kola Dultz**, ki ojači vaše živce. S tem izgine vsaka šibkost, nakar se boste počutili prerajene. — **Kola** so priporočeni od zdravniških avtoritet vsoga sveta ter se uporabljajo v bolnišnicah in zdravilišnih. — **Zahtevajte Kola Tablete (Kola Dultz) zastoj!!!**
Nudim Vam priliko, da si ojačate svoje živce. Pišite mi takoj na dopisnici (označite nasloven naslov) in pošljem Vam zastoj in posneme toliko **KOLA TABLETE (KOLA DULTZ)** da zadostujejo pridobiti Vam izgubljene moči. — V slučaju, da Vam ugajajo »naročite jih več. — Pišite mi takoj (na dopisnici z natančnim naslovom) da ne pozabite.
Lekarna pri Svetem Duhu, Budimpešta III. oddelek 425.

pravico zahtevati, da se vsa razprava proti njemu vrši v njegovem materinem jeziku in da je pripravljen, da je pravilno, kar se dogaja v Trstu. V predmetu samem, je predlagal branitelj, naj se z ozirom na to, da je višje deželno sodišče v Trstu že zavrnilo njegov predlog, da se za to razpravo delegira kako drugo sodišče na Primorskem, odstopijo spisi najvišjemu sodišču na Dunaju, da reši njegov predlog, katerega stavlja sedaj, da se delegira kako drugo porotno sodišče izven okrožja tržaškega višjega sodišča. — Obtožitelj zastopnik se je temu predlogu odločno uprl, toda sodišče je ugodilo braniteljevemu predlogu in je preložitno razpravo v svojo predložitve spisov najvišjemu sodišču na Dunaju. — V porotni dvorani je vladala precej velika nervoznost.

Iz Pule. (Deželnozborske volitve). Sporočilo o rezultatu volitev minole nedelje, smo izrazili mnenje, da nam bi kazalo na vsak način, da naša stranka odda na ožjih volitvah svoje glasove za socialnega demokrata Lirussija, da tako vložijo svoj veto proti kamori. In res se je na snočnem shodu v Narodnem domu na predlog dra Zuccona sklenilo enoglasno, da bodo naši v nedeljo volili Lirussija. Bil je to zares znamenit shod, kajti pokazal je, koliko ogorčenje vlada med ljudstvom proti kamori. Med drugim je — po daljšem času — govoril zopet enkrat naš Lacko Križ. Govoril je v lastnem mu tonu, prečiščeno, ognjevit, temperamentno, da ni bilo ploskanju in živio-klicem ne konca ne kraja. Na koncu je bila ob pojavih velikega ogorčenja enoglasno sprejeta resolucija, v kateri se izraža zgražanje na brutalnih napadih laške sodrge na slovenske gospodje-cvetilcarke v Trstu. Ob enem se izražajo simpatije in pozdravi tržaškim bratom Slovincem. — Kar se tiče nedeljskih volitev, pozivljamo vse naše, naj se udeležijo volitev in naj oddajo svoje glasove kandidatu Lirussiju, da pripomorejo do tega, da se zruši kamora z nje Rizzijem vred. Saj je oblastnost izjavil na shodu v dvorani Apollo: »Jo voglio (kakor kak Napoleon!) vincere, e voglio commandare!« Ta njegov »voglio« naj si naši dobro zapomnijo in — vedemo! — Na našem shodu pa se je — žal — dogodil veletirgih slučaj. Kakor navadno je bil eden prvih na mestu, naš vrli Keršič. Ali, še predno je predsednik otvoril shod, se je Keršič zgrudil na tla in po nekaj minutah izdihnil. Zadel ga je srčna kap. Slučajno navzoči zdravnik dr. Ciotti je takoj poskusil vse, da bi ga spravil k zavesti, ali ni bilo več pomoči. Konstatirali je moral nastopivšo smrt. Zaradi tega žalostnega slučaja je sinočnje zborovanje začelo uro kasneje. Dr. Laginja, ki je imel tudi govoriti, ni govoril, ker je moral izvršiti težko in mučno nalogo: osebno je šel obvestiti udovo umrlega o nesreči, ki jo je zadela. — Še nekaj. Čujemo, da nameravajo Italijani prepustiti mandat Lirussiju, za kar naj bi socialni demokrati glasovali na Koperski za kamorasa!! Na ta način bi pomagala socialna demokracija rešiti Benatija. Seveda podajamo to vest z vsro rezervno, ker ne vemo, ali je resnična, ali ne.

Razne vesti.

Gorila napadel in odnesel s seboj človeka. Trditvam afriških poznavalcev in potnikov, da gorile napadajo in odnašajo s seboj tamošnje domače ženske in deklice, je dosedaj malokdo verjel, ker se ni mogel dokazati dosedaj nikjer niti en tak slučaj. Sedaj pripoveduje v časopisu »Kolonie eine Heimat« nemški zemljemerec Mahr take stvari, da postajajo trditve zamorcev faktično resnične. »Vrnil sem se«, pripoveduje Mahr, »z večernejnega potovanja iz Jaunde v tabor geometra Wilhelma pri mestu Esumbambeke, takoj ob meji dveh največjih plemen Jaunda in Bakoko. Komaj sem se malo spočil od truda in napora, ko sem nenadoma zaslišal strašen krik: grozno stokanje. Črni kuhar geometra Wilhelma je planil v kolibo in ves preplašen zakričal: »Gospod, semkaj je prišel veliki šumski vrag!« Pograbil sem takoj svojo puško in zdiral ven. Ko sem prišel čez par minut na mesto, odkoder je prihajal strašni krik, nutil se mi je grozen prizor: Ogromen gorila je držal pred seboj nekega zamorca in strahovito mrcvaril svojo žrtev. Malo naprej se je nahajala večja skupina zamorcev, toda nikdo od njih se ni upal iti svojem napadenemu rojaku na pomoč. Približal sem se nesrečnemu kraju na 40 korakov. Toda gorila ni pobegnil, ampak se je takoj pripravil na boj. Pomeril sem dobro in ustrelil. Zadel sem ga naravnost v čelo; zavalil se je parkrat po tleh, nato pa obležal. Boj med gorilo in zamorcem se je po pripovedovanju očividcev razvil takole: Gorila je došel v bližino farne z očitnim namenom, da bi tam odnesel kako žensko ali pa deklico, kar se je že ponovno zgodilo. In res je šel gorila naravnost nasproti neki deklici, ki je takoj prišla na vso moč vpiti. Priskočil so na pomoč možki, da jo rešijo. Zamorec, ki se je najbolj približal gorili, je postal njegova žrtev. Gorila ga je z enim udarcem podrli na tla, mu iztrgal obe roki in ga potem strahovito razmesaril. Nesrečnega so potem odpeljali v bližnjo bolnišnico, kjer pa je seveda še istega dne izdihnil. Njegove strahovite rane dokazujejo, kako grozno moč ima gorila, ki je znal uničiti svojemu nasprotniku ravno one dele telesa, od katerih je največ odvisna moč v boju.

Porotno sodišče.

Drzna tatvina z vlomom v ulici G. Gallina o belem dnevu.

Včeraj je sedel na zatožni klopi pred porotniki 33letni težak Ernest Franchetich,

rodom Tržačan, že večkrat predkanoovan, ki je bil obtožen zločina tatvine in zločina javnega nasilstva potom izsiljevanja.

Razpravi je predsedoval deželnosodni svetnik Stegu, a votanta sta bila deželnosodni svetnik Parisini in sodnik dr. Benič. Državno pravdnštvo je zastopal dr. Zumin, a obtoženca je branil dr. Zennaro.

Porotno klop so tvorili gg. Lovrenc Sancin, Ferdinand Ravber, Fran Petrič, Ivan Franković, Ognibene Amadei, Anton Lenček, Mihael Vovk, Ivan Godnik, Alojz Kovačič, Josip Cante, Ivan Kosmaz in Avrelj Lin.

Iz obtožnice posnemljemo sledeče: Dne 31. marca t. l., ob polidveh popoldne, ko se je bil urar in zlatar Jurij Michelstädter oddaljal za kratek čas iz svoje prodajalne v ulici Giacinto Gallina, je obtoženec Ernest Franchetich z vetrihom odprl vrata prodajalne in potem v prodajalni ukradel 13 ur, več zlatih verižic in zlatih zapetnic. A še predno je mogel z ukradenimi predmeti iz Michelstädterjeve prodajalne, se je vrnil Michelstädter in ga zasul v prodajalni. Franchetich je pa dal Michelstädterju klofuto in potem pobegnil. Klofuto je pa dal Michelstädterju zato, da se mu je umaknil od vrat, da je mogel pobegniti. Vendar so pa Francheticha vsled Michelstädterjevega vpitja ujeli in aretirali: na policijski so potem našli pri njem vse ukradene predmete, ki so tvorili skupno vrednost 2590 kron.

Po prečitaniu obtožnice je predsednik zaslišal obtoženca, ki je brez ovinkov priznal svojo krivdo. Rekel je: — Bil sem lačen in nisem imel zaslužka. Šel sem po ulici G. Gallina in tam sem videl, da v urarjevi prodajalni ni nikogar. Slučajno (!) sem imel pri sebi vetrih in z njim sem odprl vrata in potem sem vstopil v prodajalno. Tam sem pograbil in zbral v žepe, kar sem dosegel. Nisem pa nameraval vzeti toliko. — Nikakor pa ni res, da sem si izsilil izhod iz prodajalne s tem, da sem dal klofuto Michelstädterju. Morda sem ga le dregnil, kakor sem zbežal, a klofute mu nisem dal.

Povedal je nato, kako so ga lovili na ulici in kako so ga tudi ujeli. Svojim — lovcom se je branil z nožičem, ki ga je imel v roki, a ki je bil zaprt. Če je res, kakor trdi obtoženca, da je z nožičem zadel — ne da bi ga ranil — redarja, ki ga je aretirali, je to storil nehote.

Priča Jurij Michelstädter je povedal, kako je našel tatu v svoji prodajalni. Potrdil je, da mu je obtoženec dal klofuto.

Priča Ivan Krepišek, redar, ki je aretirati obtoženca, je povedal, da ga je aretirati, ker je videl, da je bežal pred večjo množico ljudi. Ko ga je aretirati, ga je obtoženec res zadel z nožičem v roko, a ne da bi ga ranil in, kakor se zdi priči, nehote.

Bli so zaslišani kakor priče še 11letni dečko Vincenc Longaroli in malo starejši Marcel Periz, ki sta dirjala za obtoženca, da bi ga ujela (!) in slednjič Feliks Pirnet, ki je povedal, da obtoženec ne more dobiti dela radi prejšnjih svojih grehov, ter Angela Potočnik, ki živi z obtožencem v dvjem zakonu in ki je povedala, da je bilo obtožencu vedno žal, da ne more dobiti dela in si pošteno služiti kruha.

Zlatarska isvečenca gg. Orien in Poschiatzi, ki sta bila zaslišana, sta potrdila, da so bili ukradeni predmeti vredni 2590 kron.

Porotnikom sta bili stavljeni dve vprašanji, in sicer eno glede zločina tatvine in eno glede zločina javnega nasilstva.

Govorila sta nato državni pravdnik in branitelj, kakor je predsednik reasumiral razpravo. Zatem so se pa porotniki umaknili v svojo posvetovalnico, a ko so se vrnili v dvorano, je njih načelnik prečital pravorek, s katerim so porotniki potrdili prvo, a zanikali drugo vprašanje.

Na podlagi tega pravoreka je sodišče obsodilo Ernesta Francheticha na štiri leta težke ječe.

Trgovina in gospodarstvo.

BORZNO POROČILO.

dne 12. junija 1914.

Efektna borza.

Dunaj, 1.05 pop. Avstrijska renta papir 81.10 avstrijska srebrna renta 21.05 avstrijska krona renta 81.50 ogrska krona renta 79.95, kreditke 6.025, Anglobanka 328.—, Union 571.50, Landerbank 492.—, Bankverein 506.50 drž. žel. 483.75, Lombardi 87.75, alpinke 779.50, turške srečke 221.—, Napoleoni 19.12, marke papir 117.82, London kratko 24.18, pariz 96.02, Slabo.

Dunaj, 2.40 pop. Avstr. renta papir 80.95, kreditke 600.50, Lloyd 564.—, drž. žel. 682.75, Lombardi 82.50, alpinke 778.50, turške srečke 212.25, cheques Paris 96.—, Slabo.

Trst, (urad.) Francija 95.90-96.10, Nemčija 117.70-118.10, It. 95.45-96.75, London 24.14-24.20, 20 frankov 19.6-19.22, 20 mark 28.48-28.54, soverign 24.08-24.14, nemški papir 117.70-118.20, italijanski papir 95.50-96.—, avstr. zlatna renta 100.20 101.05, avstrijska krona renta 81.4-81.50, ogrska zlatna renta 96.90-97.50, ogrska krona renta 79.90 80.0, turške srečke 210-212.—, diskont za menice do 3 mesecev 3% - 4 1/2%, nad 3 mesece 4 1/2 - 4 3/4%.

Blagovna borza.

Budimpešta, 10. junija Pšenica za april —, maj —, okt. 12.08, rž za april —, okt. 9.86; okt. 9.51; oves za april —, oktober 7.66 koruza za maj 7.60, juli 7.76 Poudbe pšenice srednje, povpraševanje omejeno. Tendence trdna. — Prodaje nezanatne.

Trst, 9. junija Kava. Santos good average za maj —, junij 58.75 59.75, september 59.75-60.0, december 59.15-60.—, marec 61.—, 62.—, Tendence mirna. Good Rio za junij 53.50 —, juli —, september —, december —, maj —, junij —, 28.—, juni avgust 27 1/2 - 28 1/2, nov.-marec 29 1/2 - 29 3/4, junij-avgust 29 1/2 - 29 3/4, nov.-mar. 29.75 - 29 3/4, concasse takoj 29 1/2 - 29 3/4, kocke 30% - 3 1/4, kristal takoj 28 1/2 - 28 3/4, juni avgust 28 1/2 - 28 3/4, okt.-dec. 20% - 21% —, Stalno.

Sladkor. Centrifug. takoj 27 1/2 - 28 1/2, juni avgust 27 1/2 - 28 1/2, nov.-marec 29 1/2 - 29 3/4, junij-avgust 29 1/2 - 29 3/4, nov.-mar. 29.75 - 29 3/4, concasse takoj 29 1/2 - 29 3/4, kocke 30% - 3 1/4, kristal takoj 28 1/2 - 28 3/4, juni avgust 28 1/2 - 28 3/4, okt.-dec. 20% - 21% —, Stalno.

MALI OGLASI
se računajo po 4 stot. besedo. Mastno ti-kane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Johanna v Nabrežini. Jutri zvečer prodaja jugoslovanskega kabareta pl. Sladoviča v F. Grudnovi dvorani. Začetek ob 7. Velezabaven program.

Jama Dimnice v Slivju. Obiskovalcem se priporoča s skrbno postrežbo, prenočišči in senčnatem vrtom ter z dobrim jedilni gostilna. Babiš v Slivju. Leva pokrajina, primerna za vsake izlete. Postrežba točna.

Mala vila v Gorici novo sezidana, v koji ni še nihče stanoval, v lepi mirni legi, oddaljena 10 minut od Travnika, se prodaja takoj tudi proti malemu napreju plačila, zelo pripravna za kakrška vpojočenja. Poizve se pri Iv. Miloniz, Gorica, Rdeča h št. 4.

Prodaj ali odda se v najem vila Irma (Salica di Greta 9), ki ima 12 sob 4 sobice, verando, ostanke prostor, park in vrt. Podatke pri upravitelju J. Arhar, Stadion 21 od 12-1. (644)

Trgovina čija in jesiha se takoj prodajo po ceni. Zajemca dobiček. Izključeni posrevalci. Naslov po e. lna. odd. Edinosti. 645

Velika soba s krasnim razgledom za 1-2 osebi se odda pri družini ki govori slove sko, italijansko in nemško. Eventuelno tudi hrana. Ulica Belvedere št. 12, I nad. vr 13. 889

Odda se soba z dvema posteljama v ul. Miramar št. 11, I nad. 646

Izkušena babica se priporoča cenj. gospem. Sprejmejo se noseče tudi na dom. Trst, ul. Chiozza 50, pritličje. 609

Dve postelji vzmeti, nove žimnice K 86.— Polna s alna soba z žimnicami K 290.— V. Fonderia 12, I 2318

Prenočišče - gostilna - buffet Hinko Kosič Trst ul. Carradori 15. Vedno na razpolago gorke in mrzle jedi, kakor tudi pristno domače svotokriško vino, teran, in druge vrste vina, kakor tudi D eherjevo pivo. Za obilen obisk se priporoča H. osič. 2333

Jugoslovani! Vaš edini fotograf je Anton Jerkič, Trst Via delle Poste 10. — Gorica, Gosposka ulica 7. 4444

Dne 14. Junija vsi na mladeniški ples v val p. ses nika. Zraven izvr. tne sokoiske godbe in Mavhjin, ne bo manjkalo drugih zabav. Na obilno udeležbo vab jo Skopeljski mladeniči. 603

Stalni krajevni agenti zmožni nemščine. se sprejmejo ali pa na-tavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. — Ponudbe pod „Merkur“ Brno, Neugasse št. 20. 614

Javen ples priredijo fantje v Danah pri Sežani dne 14. junija 1914 620

Odda se takoj soba in sobica mebirane s hrano. Ulica Boschetto št. 40, v. 2. 900

Shajališče Slovincov je Gostilna-restavracija, ul. Belvedere št. 37

Izborna v na, kraški teran, vipavsko belo istrsko, prvotirno vedno sveže pivo. — Gorka in mrzla jedila. — Vrt in kroglišče. 10% dobička v narodne namene. Za obilen obisk se priporoča

Josip Rebec, voditelj.

Dr. HORVATH Trst, Via Nuova št. 22

Specialist za KOŽNE in SPOLNE BOLEZNI ŠIBKOST in NERVOZNOST za BOLEZNI v NOGAN in SKLEPIH.

Sprejema od 11-1 pop. in 4-6 zvečer.

Izredna prilika za birmo

V urarni

TREVISAN, TRST
CORSO ŠTEV. 30

se vdobi VELIK IZBOR ŽEPNIH IN STENSKIH UR. — Prodaja se. kupuje in menjuje dragocene moderne ali stare predmete. Velik izbor predmetov iz am. doblje zlata, kakor tudi UR ZA BIRMO. — Srebrne ure z dvojnimi pokrovom od kron 10-90 naprej.

CHARLES

Največji cirkus v Evropi pride v kratkem v TRST

Desetkrat večji od doslej

600 ljudi!
25.000 m² obsega!

običajnih

400 živali!
Za 20.000 ljudi prostora

glasovitih, odličnih

Najogromnejši šotori od Barnum-ovih časov sem!

Najogromnejši šotori od Barnum-ovih časov sem!

in najboljših cirkusov.

TRGOVCI! PEKI!

Drože (kvas) iz odlikovane slovenske trgovine drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Narodnjak naročate pri domači tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. Priporočata Apollonio & Gianni, Trst. Telet. Nr. 2